

EL GENERAL BATET

Fotografia del General Batet dedicada als seus fills
Autor: Desconegut
Arxiu de la família Batet

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

|| A || N || C ||
Arxiu Nacional de Catalunya

Nom alumne/a:	
Grup / Matèria:	
Data:	

1. INTRODUCCIÓ A L'ACTIVITAT

Els *Fets d'Octubre de 1934* varen representar un dels moments més difícils viscuts a Catalunya durant la Segona República Espanyola.

En un moment de fractura social i crisi política, el fet que es nomenessin tres ministres de la CEDA va desencadenar un conjunt d'accions que van portar a una revolta a Barcelona i altres indrets de Catalunya i que van culminar amb la proclamació de l'Estat Català de la República Federal Espanyola per part del president de la Generalitat, Lluís Companys.

Hi va haver un esclat de violència als carrers que finalment va ser controlat per l'exèrcit espanyol i va acabar amb l'empresonament del president Companys, amb part del seu govern i centenars de ciutadans

El rol en aquests fets del general Batet, Cap de Divisió de la Quarta Regió Militar, ha estat discutit per partidaris i detractors. Mentre que uns hi destaquen el fet que va controlar la situació, com a republicà fidel al govern democràticament establert i amb un mínim de baixes, en contraposició als fets d'Astúries en què varen morir molts ciutadans, altres posen de relleu que, en definitiva, va ser qui va ofegar un intent d'assolir una sobirania que el govern central negava a Catalunya.

Heroi democràtic? Traïdor? Militar professional en l'exercici de les seves funcions?...

En aquesta activitat s'analitzaran alguns documents amb la finalitat d'entendre quin eren els valors i la ideologia del general que el varen portar a la seva actuació durant els anomenats Fets d'Octubre del 34.

Es treballarà a partir de documents que es conserven a l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià, dins del fons personal del general Batet i el document d'àudio "El general Batet", emès a Catalunya Ràdio el 6 de febrer de 2005.

Es pot ampliar la recerca a partir de:

[Relació de documents seleccionats](#)
[Arxius en línia](#)

Dinàmica d'aula:

Per realitzar aquesta proposta, es formaran petits grups d'alumnes que treballaran, per separat, cadascuna de les opcions (A, B i C) que es proposen per a l'apartat 2 (iniciem la recerca) de la proposta..

A continuació es farà una sessió on es posarà en comú la informació.

Tot seguit, cadascun dels alumnes redactarà un text individual (apartat 3 de la proposta: Conclusions,) en què explicarà les actuacions del general Batet en relació als fets d'octubre, tenint en compte la informació recollida per tots els grups.

2. INICIEM LA RECERCA

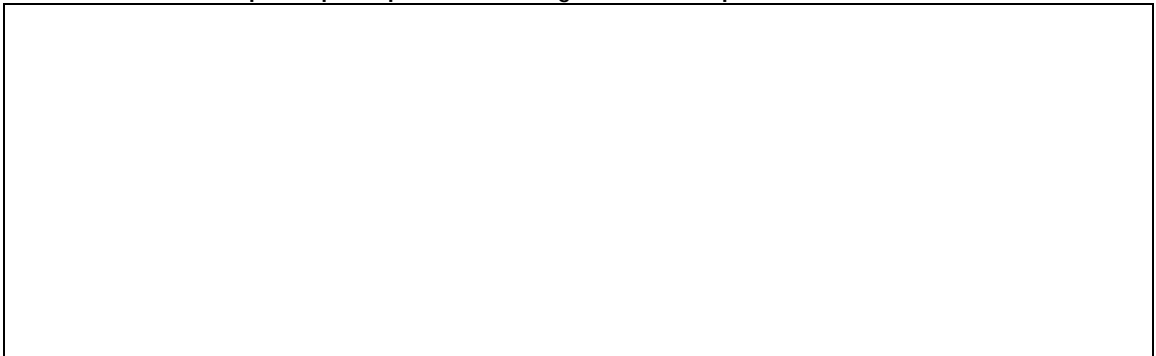
2.1. Llegeix la biografia del general i resumeix-ne els trets principals

2.2. Llegeix els documents

- Instruccions donades com a Capità General. "Doctrina que ha de inspirar la conducta de los mandos militares y subordinados". 27 de juny de 1932. [AMT-C1-E14-D3](#)
- Instruccions donades com a Capità General. "Instrucciones que debe observar el personal de que se destaca de los cuerpos para ser utilizado en las fábricas y centrales de electricidad y gas, con motivo de huelgas". 15 de març de 1934. [AMT-C1-E14-D12](#)
- 6 d'octubre de 1934. "Instruccions donades com a Capità General. "Instrucciones que han de observar las fuerzas de esta división y afectas a la misma con motivo de las circunstancias que atraviesa actualmetne esta región". 5 d'octubre de 1934. [AMT-C1-E14-D17](#)
- Comunicats Oficials. Carta de D. Batet a Jaime Claramunt. 30 de juny de 1932. [AMT-C1-E15-D2](#)

2.3. Resumeix els valors principals que mostra el general en aquests documents.

2.4. Podries vincular-lo a alguna opció política, a partir d'aquests documents?

2.5. Llegeix el document:

- 6 d'octubre de 1934. "Los hechos del 6 d'octubre" [Mariano Martínez Cuenca]. sd.
[AMT-C2-E2-D3](#).

- En quin any aproximat creus que va ser escrit el document? Influidrà aquest fet en el contingut? En quin sentit?

- Quina raó pot haver per què aquest document estigui dins del fons personal del general Batet?

- Amb quina ideologia vincularies l'autor d'aquest document?

- Veus indicis de parcialitat en el document? Quins?

- En quins aspectes penses que la informació que es dóna en el document pot ser considerada fiable?

- En quins aspectes desconfiaries més de la fiabilitat de la informació.

- Resumeix en una frase la impressió que et transmet aquest document. Pots fer-ho completant la frase

Els fets d'octubre van ser.....

- Segons el document, els fets d'octubre es deuen només a motivacions polítiques o hi ha altres causes? Si és així, enumera-les

- Quin rol desenvolupa Companys en els Fets d'Octubre?

- Quines crítiques se li fan al president?

- Quin rol representa Estat Català? I Dencàs?

- Quina actitud es desprèn que manté el general Batet durant aquells dies?

- El general Batet va ser condemnat a mort pels franquistes, llegeix el document i comenta'n el contingut:
  - Procés. Carta de D. Batet als seus fills des de la presó de Burgos. Sd. [AMT-C3-E19-D17](#)

2. INICIEM LA RECERCA

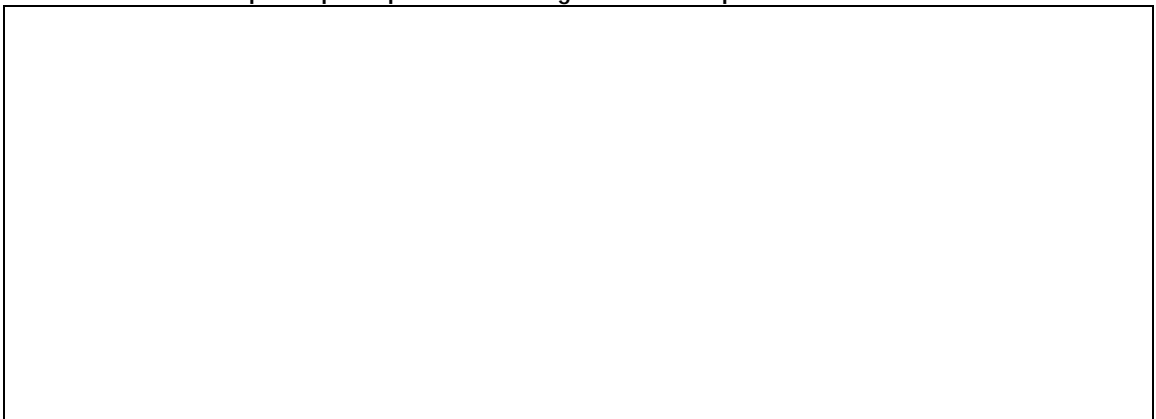
2.1. Llegeix la biografia del general i resumeix-ne els trets principals

2.2. Llegeix els documents

- Instruccions donades com a Capità General. "Doctrina que ha de inspirar la conducta de los mandos militares y subordinados". 27 de juny de 1932. [AMT-C1-E14-D3](#)
- Instruccions donades com a Capità General. "Instrucciones que debe observar el personal de que se destaca de los cuerpos para ser utilizado en las fábricas y centrales de electricidad y gas, con motivo de huelgas". 15 de març de 1934. [AMT-C1-E14-D12](#)
- 6 d'octubre de 1934. "Instruccions donades com a Capità General. "Instrucciones que han de observar las fuerzas de esta división y afectas a la misma con motivo de las circunstancias que atraviesa actualmetne esta región". 5 d'octubre de 1934. [AMT-C1-E14-D17](#)
- Comunicats Oficials. Carta de D. Batet a Jaime Claramunt. 30 de juny de 1932. [AMT-C1-E15-D2](#)

2.3. Resumeix els valors principals que mostra el general en aquests documents.

2.4. Podries vincular-lo a alguna opció política, a partir d'aquests documents?

2.5. Llegeix el document:

- Memòria d'operacions dels fets del 6 d'octubre. [AMT-C2-E11-D1](#) (pàg 1 a 4 del document)

- En quin any aproximat creus que va ser escrit el document? Influidrà aquest fet en el contingut? En quin sentit?

- Quina raó pot haver per què aquest document estigui dins del fons personal del general Batet?

- Amb quina ideologia vincularies l'autor d'aquest document?

- Veus indicis de parcialitat en el document? Quins?

- En quins aspectes penses que la informació que es dóna en el document pot ser considerada fiable?

- En quins aspectes desconfiaries més de la fiabilitat de la informació.

- Resumeix en una frase la impressió que et transmet aquest document. Pots fer-ho completant la frase

Els fets d'octubre van ser.....

- En el document es fan valoracions sobre els fets o els personatges que hi intervenen?

- Resumeix les operacions que es fan el dia 4

- Quin és el motiu de que es facin?

- Per quin motiu s'inicien els aldarulls del dia 5?

- Quina és l'actitud de la policia

- Els manifestants representen un perill per als militars? Per què?

- Les persones que porten armes i s'enfronten als militars, són altres militars o civils?

- Enumera els llocs i els edificis on es produeixen els principals enfrontaments

- Sembla que des de l'edificis de la caserna dels somatens i del CADCI els posen resistència, per què?

- Es fan presoners? Quants?

- I morts?

- Una vegada es rendeix la Generalitat, els enfrontaments continuen. Quina pot ser la raó que ho expliqui?

2. INICIEM LA RECERCA

2.1. Escolta el document d'àudio:

El general Batet. Programa "En guàrdia". Catalunya Ràdio. 6.2.2005

En aquest programa, Enric Calpena conversa amb els historiadors Hilari Ragner i Oriol Junqueras sobre la figura del general Batet.

2.2. Busca informació sobre el programa: Et sembla que la informació que es dóna és fiable? En què et bases?

2.3. Escolta el document i reflexiona

- Ser militar significa ser antidemocràtic?

- Què va passar en el desastre d'Anual?

- Quines conseqüències va tenir?

- Resumeix l'informe que fa en Batet sobre la batalla d'Anual, a l'expedient Picasso.

- A qui pot incomodar aquest informe? Això preocupa a Batet? Per què?

- Quines crítiques fa Batet a Franco?

- Quines observacions fa sobre els militars a l'Àfrica?

- Per què demana sortir de la instrucció de l'informe Picasso?

- A qui fa arribar el seu informe denunciant les males pràctiques de l'exèrcit espanyol a l'Àfrica?

- Per què ve el cop d'estat de Primo de Ribera, segons explica en aquest document l'historiador Hilari Ragner?

Segons explica l'historiador Oriol Junqueras, existeix la sospita de que existien tres trames colpistes: d'una banda els militars africanistes; de l'altra els militars peninsulars i, finalment, els vells generals com Weyler que donaven suport a la mare del rei.

- Quins greuges tenen uns militars contra els altres?

- Quan Batet és nomenat cap de la Quarta Divisió Orgànica, té bones relacions amb la Generalitat?

- Quina relació té Batet amb la Generalitat?

- Explica el significat de la frase del general quan diu que els membres de l'exèrcit han de ser sords, muts i mancs.

- Fa alguna cosa per integrar els militars en la cultura catalana?

- Abans dels fets d'octubre, Batet fa arribar un missatge d'avertiment a Companys, a través de dos conductes. Quins conductes i quin missatge?

- Companys preveia les conseqüències del seu manifest?

- Què ordena Franco des de Madrid? Per què s'hi pot oposar Batet? Qui li dona el recolzament?

- Quan el president es rendeix manté una conversa telefònica amb Batet. Et sembla la conversa de dos enemics ? per què? Què denota?

- Quants morts hi ha a Catalunya?

- A Astúries hi ha un nombre semblant de baixes?

- Per què l'envien a Burgos al juny del 36?

- Quan l'agafen pres els franquistes, qui l'intenta salvar i per què?

- Quin és el principal missatge que dona a la seva família en la darrera carta, des de la presó?

3. CONCLUSIONS

- Enumera les principals causes per les quals creus que el general Batet va ser condemnat a mort

- Redacta un text en què exposis, des del punt de vista del general, els arguments i els valors en què es varen basar les seves actuacions durant els Fets d'Octubre de 1934.